

Predlog nacina planiranja rada romske organizacije ili Društva Rom

**NEFORMALNI SAVET ROMA
GRADA NIŠA**

**STRATEŠKI PLAN RAZVOJA
ROMSKOG CENTRA**

JANUAR 2005 – JANUAR 2008

NIŠ, DECEMBAR 2004.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3
2. PROFIL ROMSKOG CENTRA.....	4
3. POTREBA ZA STRATEŠKIM PLANIRANJEM.....	7
4. MANDATI.....	8
5. ANALIZA OKRUŽENJA.....	9
6. ANALIZA UNUTRAŠNJIH SNAGA I SLABOSTI.....	11
7. MISIJA, VIZIJA I VREDNOSTI.....	12
8. KRITIČNA PITANJA.....	13
9. STRATEŠKI CILJEVI I ZADACI.....	14
10. STRUKTURA ORGANIZACIJE.....	15
11. FINANSIJSKI PLAN.....	15
12. AKCIONI PLAN.....	17

III UVOD

Analizirajući realizaciju Projekta «Razvijanje socio-zaštitne funkcije lokalne zajednice u zadovoljavanju potreba roma» u periodu od 2001. do 2005. godine Neformalni Savet Roma je imajući u vidu i rezultate evaluacije implementacije jednogodišnjeg projekta «Romski centar» je doneo odluku o izradi Strateškog plana Razvoja Romskog centra u narednom trogodišnjem periodu.

Razlozi za izradu Strateškog plana leže u pozitivnim rezultatima implementacije dva pomenuta projekta, broju pripadnika romske nacionalne manjine koji žive na teritoriji Niša, potrebi za njihovom integracijom i participacijom i njihovom aktivnom učešću u realizaciji ova dva projekta. Izrada strategije poklapa se i sa periodom Dekade Roma od 2005.-2015. godine u Evropi čime će se otvoriti prostor za jedan sveobuhvatan i uspešan dugoročni proces implementacije.

Zahvalnost za izradu ovakvog dokumenta Neformalni Savet Roma grada Niša, duguje pre svega samoj romskoj populaciji, naročito najaktivnijim članovima te zajednice koji su iskazali spremnost, inicijativu, kreativnost i aktivnost u rešavanju romskog pitanja, lokalnoj zajednici i predstavnicima lokalne samouprave koji su pružali podršku ili aktivno učestvovali u njegovoj izradi i predstavnicima Centra za socijalni rad «Sveti Sava» u Nišu koji su bili glavni nosioci i realizatori i organizatori aktivnosti u proteklom periodu. Zahvalnost dugujemo i Fondu za otvoreno društvo i Fondu za socijalne inovacije Ministarstva za rad, zapošljavanje i socijalnu politiku, koji su finansijski pomogli realizaciju pomenutih projekata, kao i stručnjacima, članovima Gradjanske inicijative i Tima Tri, koji su nas edukovali i nudili stručnu i profesionalnu pomoć.

Opšti pristup koji je u osnovi ovog Strateškog plana ima za cilj, tamo gde je to moguće, ugradjivanje inicijativa za integraciju i davanje novih ovlašćenja Romima u implementaciji Strateškog plana razvoja Romskog Centra i akcionog plana istog.

Romski Centar je organizaciona i logistička baza u kojoj se zastupaju i zadovoljavaju interesi i potrebe Roma, kroz zajedničku i kontinuiranu akciju predstavnika javnih službi lokalne zajednice i romskih nevladinih organizacija i udruženja. Insistiranje na zajedničkom kontinuiranom radu u rešavanju romskog pitanja na lokalnom nivou predstavlja primer prave integracije i jačanja romske nacionalne manjine. Preduzimanje afirmativne akcije gde je to neophodno i izvodljivo ima za cilj ubrzavanje integracije Roma.

IV PROFIL ROMSKOG CENTRA

Romski Centar nastao je kao organizaciona i logistička baza za zastupanje i zadovoljavanje interesa Roma, a nakon formiranja Neformalnog Romskog Saveta pri Izvršnom Odboru Skupštine Opštine Niš u drugoj godini implementacije projekta "Razvijanje socio-zaštitne funkcije lokalne zajednice u zadovoljavanju potreba Roma, a Romski Centar kao projekat počeo je sa radom februara 2004. godine. Aktivnosti projekta finansirane su od strane Fonda za socijalne inovacije, Ministarstva za rad zapošljavanje i socijalnu politiku, a dužina trajanja projekta ograničena je na godinu dana. Ciljna grupa je romska populacija grada Niša, mešovite polne structure od 6 do 50 godina.

Cilj je bio formiranje Romskog centra u lokalnoj zajednici koji bi vodio izgradnji i razvoju novog modela organizacije zajednice u sveobuhvatnom sagledavanju i zadovoljavanju potreba Roma uz korišćenje resursa i kapaciteta lokalne zajednice ali i participacije same romske populacije.

Operativni ciljevi bili su:

1. Obezbeđivanje materijalnih, tehničkih i kadrovskih uslova za formiranje Romskog centra
2. Kontinuirano informisanje Roma, gradjana i svih relevantnih sistema o aktivnostima i uslugama koje pruža Romski centar
3. Ojačavanje organizacionog i kadrovskog potencijala Romskog centra kroz edukacije, seminare i work-shop-ove

4. Formiranje baze podataka o potrebama i potencijalima romske populacije
5. Servis savetodavnih i informativnih usluga
6. Servis za roditelje
7. Negovanje kulturnog identiteta Roma
8. Razvijanje zdravstvene kulture
9. Razvijanje sportskog duha
10. Motivisanje romskih lidera da uzmu aktivno učešće u rešavanju romskih problema
11. Osnaživanje romskih nevladinih organizacija

Partneri u sprovođenju ovog projekta su:

- Centar za socialni rad »Sveti Sava« u Nišu, kao nosilac projektnih aktivnosti
- Romska NVO »Cvetno srce« iz Niša
- Društvo ROM-Sait Balić iz Niša
- Ostali sistemi u lokalnoj zajednici: obrazovanje, zdravstvo, tržište rada.
- Opština Niš kao organ lokalne samouprave koja je podržala i prihvatila realizaciju projekta Razvoj socio-zaštitne funkcije lokalne zajednice u zadovoljenju potreba Roma«
- Fond za socialne inovacije pri Ministarstvu za socialna pitanja-koji obezbeđuje finansijsku podršku za realizaciju projekta

Implementacijom projekta »Razvoj socio-zaštitne funkcije lokalne zajednice u zadovoljenju potreba Roma« kroz partnersku saradnju u prošloj godini sa romskim udruženjem »Sait Balić« iz Niša, a na osnovu već odrađene socijalne akcije, uočena je neophodnost i potreba za formiranjem Romskog centra na nivou lokalne zajednice gde bi se na jednom mestu zadovoljile bazične potrebe romske populacije. Romsko udruženje Sait Balić postoji na prostoru našeg grada od 1920. godine i svoje aktivnosti uglavnom je usmeravalo na prosvetavanje, negovanje kulturnih vrednosti, istraživanje i rešavanje odedenih potreba Roma. Dugogodišnje iskustvo ovog udruženja od izuzetne je važnosti za planiranje i postojanje Romskog centra kao organizaciono logističke-baze. Udruženje »Sait Balić« funkcioniše pri mesnoj kancelariji »12. Februar«.

Kroz sedam mesečnih analiza i evaluacija realizovanih zadataka utvrđeno je da se Servisu javilo preko 200 zainteresovanih građana romske nacionalne manjine, da je u Servisu za roditelje »Otvorena vrata« bilo uključeno 30 roditelja i tridesetoro dece. U Mesecu kulture učestvovalo je preko pedeset aktivista lokalnih romskih NVO, a u školu biznisa bilo je uključeno 20 roma. Ovo je dovoljan pokazatelj da je ROMSKI CENTAR već postao INTEGRALNI deo života romske nacionalne manjine, ali na žalost samo u dve romske mahale na teritoriji Grada Niša.

Samo obraćanje aktivistima Romskog centra od strane Roma pokazuje njihovu spremnost za integraciju u lokalnu zajednicu.

Veliko interesovanje za »Školu biznisa« i »Školu šaha« pokazuje spremnost mlade generacije Roma da se edukuju, ali i da preuzmu inicijativu u ostvarivanju svojih prava.

Sanzibilisanost lokalne zajednice za probleme Roma, pokazuje se kroz podršku Romskom Centru i njegovim aktivnostima, kao i dobru medijsku promociju projekta. Podrška rešavanju Romskog pitanja ogleda se i u nedavnom usvajanju LOKALNE STRATEGIJE ZA UNAPREDJENJE OBRAZOVANJA ROMA, koju je usvojio Izvršni Odbor Skupštine Grada Niša.

Poznato je da na teritoriji Grada živi blizu 25.000 Roma, što je 10% ukupnog broja stanovnika. Veliki broj Roma živi na teritoriji Opštine Niška Banja, a i u prigradskim (ruralnim oblastima) naseljima i selima, kao što su Novo Selo, Čokot, Lalinac... Ovo je snaga i potencijal sa kojima grad, lokalna zajednica a i Republika moraju da računaju u narednom periodu, naročito ako se ima u vidu da je period od 2005. g. Do 2015. godine u Evropi proglašen Dekadom Roma.

Velika zainteresovanost Roma iz ruralnih oblasti (seoske mesne kancelarije – Novo Selo, Lalinac, Čokot, Sićevo, Jelašnica, Suvi Do) i Opštine Niška Banja, kojima usluge Romskog Centra nisu dostupne, jer su udaljeni i dolazak radi konzumiranja usluga iziskuje materijalna sredstva, a poznato je da više od 70% romskih porodica ostvaruje pravo na materijalno obezbedjenje porodice.

Dosadašnja postignuća Romskog Centra ogledaju se u razvijanju i uspostavljanju dobre mreže međuinstitucionalne saradnje u lokalnu, RELEVANTNIH institucija koje se na bilo koji način bave zaštitom dece i porodice i marginalizovanim grupama. Naime u projekat su uključeni profesionalci iz lokalne zajednice, socijalne zaštite, zdravstva, prosvete, tržišta rada i romskih NVO.

Veliki broj korisnika usluga Romskog Centra pokazuje spremnost i zainteresovanost Roma da ostvare svoja prava i da i sami rade na rešavanju svojih problema i zadovoljavanju svojih potreba pre svega za integracijom i edukacijom. Do sada se Servisu za pomoć u ostvarivanju svojih prava za nepunih 6 meseci javilo preko 200 pripadnika romske nacionalne manjine. Usluge Servisa »Otvorena vrata« u samo jednom mesecu koristilo je trideset roditelja i tridesetoro dece. »Školu biznisa« pohađalo je 20 Roma, a u mesecu kulture aktivno je učestvovalo 50 aktivista romskih NVO i kulturno umetničkih društava Roma i Udruženja građana.

V POTREBA ZA STRATEŠKIM PLANIRANJEM

Paleta problema i ograničene finansijske i socijalne mogućnosti koje su trenutno na raspolaganju članovima Neformalnog saveta Roma, lokalnoj zajednici i Centru za socijalni rad ne dopuštaju brzo i vidno poboljšanje mnogih aspekata stanja Roma. Završetak projekta Razvijanje socio-zaštitne funkcije lokalne zajednice u zadovoljavanju potreba Roma u Nišu i projekta Romski centar, nepostojanje novih donatora, promene lokalne vlasti i relativno nestabilna politička situacija na lokalnom nivou iziskuju strateško planiranje i to na najmanje tri godine. To pre svega podrazumeva utvrđivanje prioriteta i da nakon usvajanja Strateškog plana u saradnji sa romskom zajednicom i romskim NVO budu definisane kratkoročne, srednjoročne i dugoročne aktivnosti i određeni njihovi nosioci. Delovanje bez strateškog plana u ovako relativno nepovoljnim okolnostima rezultiralo bi predlaganjem često beskorisnih ili kratkoročnih akcija čime bi postojeći resursi bili neiskorišćeni.

Aktivno učešće Roma i romskih NVO ("Društvo Rom" i "Cvetno srce") u implementaciji projektata Razvijanje socio-zaštitne funkcije lokalne zajednice u zadovoljavanju potreba Roma i Romski centar, preko 200 korisnika romske nacionalne manjine usluga servisa, preko 30 Roma koji su prošli "Malu školu biznisa" i predstavnici romskih medija predstavljaju odličan potencijal za implementaciju Strateškog plana.

Dosadašnje fokusiranje aktivnosti Romskog centra na dve romske mahale, tj. Dve mesne kancelarije pokazalo se kao nepovoljno jer su ostali delovi grada, tj. Novoformirane Opštine, a naročito ruralne oblasti nepokrivene aktivnostima razvijanja socio-zaštitne funkcije lokalne zajednice u zadovoljavanju potreba Roma i Romskog centra. Ovakva situacija može dovesti i do rivaliziranja samih Roma i romskih NVO sa različitih teritorija.

VI MANDATI

Neformalni savet Roma formiran je u prvoj godini implementacije projekta Razvijanje socio-zaštitne funkcije lokalne zajednice u zadovoljavanju potreba Roma, koji je podržan od Ministarstva za socijalna pitanja, a prihvaćen od strane IO Opštine Niš.

Zadatak Neformalnog saveta Roma je koordiniranje rada i posredovanje u povezivanju romske zajednice sa institucijama sistema kao i planiranje akcija za integraciju Roma.

Neformalni savet čini 9 članova. Koordinator projekta Razvijanje socio-zaštitne funkcije lokalne zajednice u zadovoljavanju potreba Roma je ujedno i Predsednik Saveta. U Savetu se nalaze 3 predstavnika Centra za socijalni rad "Sveti Sava" u Nišu, koji je nosilac i coordinator svih aktivnosti, 1 predstavnik lokalne samouprave, 1 predstavnik škole, 2 predstavnika romske zajednice, 1 predstavnik Nacionalne službe za zapošljavanje i 1 predstavnik zdravstva.

VII ANALIZA OKRUŽENJA

Grad Niš obuhvata 5 opština, Medijana, Crveni Krst, Palilula, Pantelej i opštinu Niška Banja. Pokriva teritoriju od 597 kvadratnih kilometara. Po broju stanovnika (258.000) iz poslednjeg popisa, Niš je drugi po veličini u Srbiji, a u njemu, trenutno, živi više od 15.000 izbeglica I interno raseljenih lica. Lokalna privreda koja se nekada zasnivala na mašinskoj, elektonskoj i duvanskoj industriji, gotovo da je propala, osim duvanske, što je povećalo broj nezaposlenih.

Niš spada u gradove sa prilično homogenom etničkom strukturom Pored Srba koji čine većinsko stanovništvo (235 657), u Nišu (prema podacima Republičkog zavoda za statistiku Srbije, (Popis iz 2002. godine) žive i pripadnici nacionalnih manjina Romi, Bugari, Rumuni, Rusi, Rusini, Slovenci, Hrvati. Po poslednjim popisu stanovništva u Nišu živi 5.687 Roma, što je 2,56% od ukupnog broja stanovnika. Medjutim, stručnjaci koji se bave romskim pitanjima procenjuju da u Nišu živi između 15.000 i 20.000 Roma. Tačan broj Roma teško je utvrditi jer mnogi među njima nemaju prijavljen boravak, česte su migracije porodica, mešoviti brakovi, a mnoge porodice žele da prikriju svoj etnički identitet pa se ne deklarišu kao Romi. Ne postoji zvanična evidencija u institucijama sistema (školama i drugim obrazovnim institucijama, nacionalnoj službi za zapošljavanje, Centru za socijalni rad Matičnoj službi) tako da je tacan podatak broja Roma gotovo nemoguće tačno utvrditi.

Broj Roma u Nišu koji nisu završili osnovnu školu je 78,8% od ukupnog broja Roma. Ukupan broj lica romske nacionalnosti nezaposlenih sa završenom srednjom školom je 194 lica, a sa V, VI I VII stepenom stručne sprema nezaposleno je njih petoro, dok je sa prvim, drugim ili osnovnom školom nezaposleno 2310. Medjutim, I ove podatke treba uzeti sa rezervom (iz napred navedenih razloga) I pretpostavlja se da je broj još veći.

Najveći broj Roma u Nišu živi upravo na teritoriji mesnih kancelarija "12. Februar" I "Djuka Dinić" ili kako sami Romi nazivaju ove mahale "Beograd Mahala" I "Stočni trg". Veliki broj Roma živi u lošim stambenim

---

uslovima, socio-ekonomski status je izrazito loš, obrazovni nivo nizak, nezaposlenost visoka, prisutan je I veliki broj interno raseljenih lica romske

10

nacionalne manjine, deportovanih Roma, neprijavljene dece, lošeg nivoa zdravstvenog obrazovanja, žene su višestruko diskriminisane.

Saveznici u analizi okruženja bili su predstavnici socijalne zaštite, lokalne samouprave, prosvete, nacionalne službe za zapošljavanje, zdravstva, matične službe I sama romska zajednica I romske NVO.

Neke romske NVO I pojedinci nisu pokazali zainteresovanost za učešće u analizi.

VIII ANALIZA UNUTRAŠNJIH SNAGA I SLABOSTI

<p>SNAGE</p> <ul style="list-style-type: none"> - MULTIRESORSKI TIM - STRUČNA ZNANJA (socijalni rad, psihologija, sociologija, pedagogija, ekonomija, zdravstvo, prosveta...) - POZNAVANJE STANJA NA TERENU - POZNAVANJE CILJNE GRUPE - JAKA MOTIVACIJA ZA USPEH PROJEKTA - DOBRA SARADNJA SA ROMSKIM NVO - DOBRA SARADNJA SA LOKALNOM SAMOUPRAVOM 	<p>SLABOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - NEPOSEDOVANJE PRECIZNIH PODATAKA O CILJNOJ GRUPI - NEDOVOLJNO POZNAVANJE DONATORSKIH ORGANIZACIJA - NEOSTVAREN KONTAKT SA NEKIM ROMSKIM LIDERIMA I ROMSKIM NVO
<p>PRILIKE</p> <ul style="list-style-type: none"> - VOLJA DONATORA DA PRUŽI PODRŠKU REŠAVANJU ROMSKOG PITANJA - POZITIVAN STAV STRUČNE JAVNOSTI ZA INTEGRACIJU ROMA - VEĆI STEPEN SVESTI ROMA O VAŽNOSTI INTEGRACIJE - ZAINTERESOVANOST MEDIJA ZA PROBLEM - DEKADA ROMA 	<p>PREPREKE</p> <ul style="list-style-type: none"> - NISKA MOTIVISANOST ROMA ZA AKTIVNIM UČEŠĆEM U REŠAVANJU SOPSTVENOG PITANJA - NEGATIVNE REAKCIJE VEĆINSKOG STANOVNIŠTVA - NEPRIPREMLJENOST VEĆINSKOG STANOVNIŠTVA ZA INTEGRACIJU ROMA - FINANSIJSKA OGRANIČENOST - NESTABILNOST LOKALNE

IX MISIJA, VIZIJA I VREDNOSTI:

Romski Centar je organizaciona i logistička baza u kojoj se zastupaju i zadovoljavaju interesi i potrebe Roma, kroz zajedničku i kontinuiranu akciju predstavnika javnih službi lokalne zajednice i romskih nevladinih organizacija i udruženja.

MISIJA

Romskog centra podrazumeva:

- SENZIBILIZACIJU LOKALNE ZAJEDNICE ZA REŠAVANJE ROMSKOG PITANJA
- RAZVIJANJE I IMPLEMENTACIJA PROGRAMA ZAŠTITE ROMA
- INTEGRACIJA ROMA U LOKALNOJ ZAJEDNICI
- IDENTIFIKACIJA I ZADOVOLJAVANJE POTREBA ROMA
- OSVEŠĆIVANJE, OSNAŽIVANJE I AKTIVIRANJE ROMA U REŠAVANJU SVOG PITANJA
- POSREDOVANJE, ZASTUPANJE, INICIRANJE I IZVODJENJE KONTINUIRANIH SOCIJALNIH AKCIJA
- EDUKACIJA ROMA ZA AKTIVNO UČEŠĆE U SOCIJALNIM AKCIJAMA LOKALNE ZAJEDNICE

VIZIJA

Romskog Centra podrazumeva:

- AKTIVNO UČEŠĆE ROMA U RADU ROMSKOG CENTRA I REŠAVANJU SOPSTVENIH PROBLEMA

- RAZVIJANJE ANTIDISKRIMINATORSKIH I ANTIPODČINJAVAJUĆIH PERSPEKTIVA

13

- RAZVIJANJE LOKALNE ZAJEDNICE U PRAVCU POŠTOVANJA LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA SA JASNOM ODGOVORNOSTI SVIH ČLANOVA ZAJEDNICE

VREDNOSTI

na kojima počiva rad Romskog Centra:

- SPREMNOST LOKALNE ZAJEDNICE DA SE AKTIVNO UKLJUČI U RAD ROMSKOG CENTRA I REŠAVANJE ROMSKOG PITANJA
- SPREMNOST ROMSKIH NEVLADINIH ORGANIZACIJA DA UZMU AKTIVNO UČEŠĆE U PROCESU INTEGRACIJE ROMA I AKTIVNOG UKLJUČIVANJA ROMA U REŠAVANJU ROMSKOG PITANJA
- VELIKI BROJ KORISNIKA USLUGA ROMSKOG CENTRA
- ZAINTERESOVANOST ROMSKIH NEVLADINIH ROMSKIH ORGANIZACIJA SA TERITORIJA KOJE NE POKRIVA ROMSKI CENTAR ZA OSNIVANJEM SERVISA ROMSKOG CENTRA NA NJIHOVOJ TERITORIJI
- UKLJUČENOST VELIKOG BROJA PROFESIONALACA IZ SVIH RELEVANTNIH INSTITUCIJA U LOKALNOJ ZAJEDNICI (LOKALNA SAMOUPRAVA, CENTAR ZA SOCIJALNI RAD, ZDRAVSTVO, NACIONALNA SLUŽBA ZA ZAPOSŁJAVANJE, PROSVETA, SPORT...)

X KRITIČNA PITANJA

I pored uključenosti profesionalaca iz različitih oblasti, tj. multiresorskog tima, u izradu i implementaciju Strateškog plana razvoja Romskog Centra, posedovanja stručnih i praktičnih znanja i iskustava, poznavanja ciljne grupe

14

i stanja na terenu, raspoloženja stručne javnosti i lokalne samouprave da podrže integraciju Roma u lokalnu zajednicu, postoje određene prepreke koje mogu otežavati realizaciju Strateškog plana. One se odnose pre svega na izvesnu dozu apatičnosti i nezainteresovanosti kao i nespremnosti jednog dela romske populacije da participira u rešavanju sopstvenih problema i problema svoje nacionalne manjine. Svakako treba računati i na nedovoljnu pripremljenost određenog dela većinskog naroda, nedostatak kadrova naročito među Romima, relativno nestabilnu političku situaciju u lokalnu, kao i na nedostatak finansijskih sredstava.

XI STRATEŠKI CILJEVI I ZADACI

1. Integracija Roma u lokalnu zajednicu kroz senzibilizaciju vićinskog stanovništva i institucija sistema i aktivaciju Romskog stanovništva
2. Pобољшanje kvaliteta života roma kroz razvijanje svesti o: pravima i odgovornostima, važnosti obrazovanja, planiranju porodice, smanjenju nasilja u porodici
3. Uključivanje Roma u ekonomske tokove na lokalnoj zajednici, smanjenje nezaposlenosti kroz programe zapošljavanja i samozapošljavanja
4. Formiranje romskih servisa u ruralnim oblastima
5. Udruživanje sa ostalim romskim Udruženjima i integracija sa Društvom Rom
6. Formiranje foruma romskih NVO na lokalnom nivou

XII STRUKTURA ORGANIZACIJE

Najviše telo u organizacionoj strukturi Društva Rom je Skupština društva koja ima svog Predsednika i Podpredsednika.

Društvo ima i Predsedništvo koje čine Ppredsednik, Podpredsednik, Sekretar, Blagajnik i članovi.

Nadzorni odbor Društva čine Predsednik Nadzornog odbora i članovi.

Integracija Romskog Centra sa Društvom Rom podrazumevala bi uključivanje članova Neformalnog romskog Saveta u sva pomenuta tela, što bi se učinilo održavanjem Izborne skupštine već u prvoj godini implementacije Strateškog plana razvoja Romskog Centra.

XIII FINANSIJSKI PLAN

Za prvu godinu implementacije Strateškog plana Romskog Centra neophodna su donatorska sredstva za realizaciju programskih aktivnosti i sredstva za indirektno troškove.

U delu programskih aktivnosti neophodna su sredstva za izvodjenje radionica (radioničarski materijal, nabavka tehničkih sredstava, fotokopiranje, kancelarijski materijal), putni troškovi, troškovi telefona i ptt troškovi, troškovi servisa, troškovi iznajmljivanja prostora i iznajmljivanja termina na medijima, troškovi štampanja brošura, plakata i lifleta, troškovi registracije Foruma, honorari za radioničare, predavače, edukatore, voditelje work-shop-ova.

U delu indirektnih troškova predviđena su sredstva za koordinaciju aktivnosti, finansijski odgovornu osobu, asistenta koordinatora, troškove komunikacije.

Redni broj budžetske linije / stavke	VRSTA TROŠKOVA	Jedinica	Broj jedinica	Trošak po jedinici (u din)	Ukupan trošak (u din)	Doprinos lokalne samouprave	Iznos koji se traži
1.	PROGRAMSKI / DIREKTNI TROŠKOVI PROJEKTA						
1.1.	iznajmljivanje prostora za programske aktivnosti	meseć/paušal	12	20.000,00	240.000,00	240.000,00	
1.2.	štampanje promotivnog materijala	meseć/paušal	12	4.000,00	48.000,00		48.000,00
1.3.	honorari za voditelje tribina	tribina	6	3.901,72	23.410,32		23.410,32
1.4.	honorari za radioničare	radionica	70	2.705,95	189.416,50		189.416,50
1.5.	članovi mobilnog tima	čovjek/sati	1700	338,24	575.008,00		575.008,00
1.6.	voditelji Work-shop-ova	work-shop	24	5.202,30	124.855,20		124.855,20
1.7.	honorari radnika u servisu	čovjek/sati	2880	150,33	432.950,40		432.950,40
1.8.	troškovi komunikacije servisa usluga	meseć/paušal	12	2.400,00	28.800,00		28.800,00
1.9.	radioničarski materijal	radionica/w.s.	94	600,00	56.400,00		56.400,00
1.10.	posluženje	radionica/w.s.	94	400,00	37.600,00		37.600,00
1.12.	troškovi prevoza predavača	meseć/paušal	12	2.000,00	24.000,00		24.000,00
1.13.	nabavka opreme	komputer	2	80.000,00	160.000,00		160.000,00
1.14.	digitalni fotoaparat	aparat	1	24.000,00	24.000,00		24.000,00
1.15.	neplanirani troškovi	meseć	12	2.242,73	26.912,81		26.912,81
UKUPNO PROGRAMSKI TROŠKOVI PROJEKTA					1.991.353,23	240.000,00	1.751.353,23
75,05%							
2.	OPERATIVNI / INDIREKTNI TROŠKOVI PROJEKTA						
2.1.	Koordinator	meseć/paušal	12	25.255,56	303.066,72		303.066,72
2.2.	Asistent koordinatora	meseć/paušal	12	20.000,00	240.000,00		240.000,00
2.3.	finansijski odgovorno lice	meseć/paušal	12	5.411,91	64.942,92		64.942,92
2.8.	troškovi komunikacija i interneta	meseć/paušal	12	1.500,00	18.000,00	18.000,00	
2.9.	postanske usluge	meseć	12	500,00	6.000,00		6.000,00
2.10.	završni račun	kom	1	3.500,00	3.500,00		3.500,00
2.11.	neplanirani troškovi	meseć	12	1.013,35	12.160,19		12.160,19
UKUPNO INDIREKTNI TROŠKOVI PROJEKTA					635.509,64	18.000,00	617.509,64
23,95%							
3.	TROŠKOVI BANKARSKIH PROVIZIJA I TAKSI						
3.1.	Bankarske provizije i takse		12	2.211,16	26.533,97		26.533,97
UKUPNO TROŠKOVI BANKARSKIH PROVIZIJA I TAKSI					26.533,97		26.533,97
1,00%							
1+2+3	UKUPNO TROŠKOVI PROJEKTA (1+2+3)				2.653.396,84	258.000,00	2.395.396,84

XIV AKCIONI PLAN

PRVA GODINA

Servis usluga,

svakog radnog dana 2 sata

Opština Crveni Krst (M.K. “12. Februar”, “Djuka Dinić” i “9. Maj”- Novo Selo) i Opština Niška Banja.

Servis za roditelje,

jednom nedeljno 2 sata

Opština Crveni Krst

Tribine:

“Prednosti porodičnog života iz ugla deteta”

Opštine Crveni Krst i Niška Banja

Work-shop-ovi za roditelje

Cilj: poboljšanje kvaliteta života Roma

-Planiranje porodice

-Porodica kao osnov dobrog vaspitanja

-Dobar brak, dobra porodica, dobro roditeljstvo

-Maloletnički brakovi i prerane trudnoće

-Važnost obrazovanja

-Kako pomoći svom detetu u učenju

-Negativna ponašanja kod dece

-Kako da zaštitimo svoju decu od zanemarivanja, zloupotrebe, zlostavljanja

-Predrasude o Romima i kako ih prevazići

-Ni crno ni belo – tolerancija i uvažavanje

Opštine Crveni Krst i Niška Banja

Edukativno-kreativne radionice za decu

Cilj: psiho-socioedukativna podrška odrastanju i poboljšanje kvaliteta života romske dece

18

- Moje mesto u porodici
- Moje higijenske i druge navike
- Različitost kao bogatstvo
- Ja i moji vršnjaci
- Moji problemi -njihove brige
- Konflikti i kako ih rešavati
- Rastem i hoću da znam
- Moja prava
- Moja osećanja
- Ne povredjajte me

Work-shop-ovi za žene

Cilj: razvijanje svesti o pravima žena u romskim porodicama

- Položaj romske žene u društvu
- Položaj romske žene u porodici posao i kako do njega
- Polna diskriminacija i podela uloga – prekvalifikacija i dokvalifikacija
- Prava romske žene
- Nasilje nad ženama i kako se zaštititi
- Žene i njihove majke – tradicija i stereotipi u romskim porodicama
- Kako da žene same sebi olakšaju žensku ulogu
- Život u zajednici – snaha i svekrva
- Mentalna i lična higijena žene
- Život u zajednici – snaha i svekrva
- Predrasude o Romima i kako ih prevazići
- Ni crno ni belo – tolerancija i uvažavanje

Medijska kampanja

Cilj: senzibilizacija lokalnog većinskog stanovništva za probleme i integraciju Roma

- Nastupi na medijima u emisijama sa tematskim sadržajem
- Promocija aktivnosti Romskog Centra i romskih NVO
- Izdavanje brošura, štampanje plakata i lifleta

Mala škola biznisa

Cilj: edukacija Roma u oblasti samozapošljavanja i zapošljavanja

19

Formiranje Foruma romskih NVO

Cilj: umrežavanje lokalnih NVO radi jačanja kapaciteta i delovanja u lokalnu na planu rešavanja romskog pitanja i integracije

- Okrugli stolovi
- Formiranje baze podataka o Romskim NVO, njihovim programima, aktivnostima i članovima
- Edukacija postojećih romskih lidera i evidentiranje novih
- Formiranje Foruma